

การประยุกต์วิธีการแยกองค์ประกอบเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยว จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศของไทย

An Application of Decomposition Method for the Changing in Foreign Tourism Revenues in Thailand

บัณฑิต ชัยวิชญชาติ¹

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

Bundit Chaivichayachat¹

Faculty of Economics, Kasetsart University, Bangkhen Campus

(Received: February 2, 2019; Revised: April 10, 2019; Accepted: September 30, 2019)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการประยุกต์วิธีการแยกส่วนการเปลี่ยนแปลงตามวิธีของ Ang (2004, pp. 1136-1137) และ Ang and Liu (2001, pp. 541-542) เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2556-2560 แบ่งแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวได้เป็น การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยว สรุปได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ในกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำเป็นหลัก ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อครั้งเล็กน้อย เสนอเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้ 1) ควรมีมาตรการป้องกันการลดลงอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 2) ควรมีมาตรการทางการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และ 3) ควรมีมาตรการเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีการใช้จ่ายต่อครั้งสูง ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: 1) การท่องเที่ยวไทย 2) การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยว 3) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างชาติ

Abstract

This research paper applied the method of Ang (2004), and Ang and Liu (2001) to decompose the sources of changing in foreign tourism revenues in Thailand during 2014 to 2018. The changing in tourism revenues can be caused by 3 sources; changing in tourists, changing in per trip expenditure, and changing in tourist structure. The results show that the increasing in foreign tourism revenues in this period majorly contributed by the increasing of the number of low expenditure foreign tourists. The changing of expenditure per trip indicates a slice contribution on the increasing in tourism revenues. Then, the policy recommendations are (1) a specific policy to prevent the sudden stop of foreign tourist flows, (2) the marketing policies to stimulate the tourist's expenditure, and (3) the enhancing policy to increase the per trip expenditure of foreign tourists in order to enhance the sustainable development in Thai tourism.

Keywords: 1) Thai Tourism 2) Changing in Tourism Revenues 3) Structural Change of Foreign Tourist

¹ รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ (Associate Professor, Department of Economics)
Email: fecobdc@ku.ac.th

ความสำคัญของปัญหา

(Statement of the Problems)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา คงปฏิเสธไม่ได้ว่าภาคการท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นสาขาทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ ตาราง 1 แสดงรายได้การท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2552-2560 พบว่า รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 ที่มีรายได้การท่องเที่ยว 716.1 พันล้านบาท

เพิ่มขึ้นเป็น 1,349.8 พันล้านบาท และ 1,857.0 พันล้านบาท ในปี 2555 และ ปี 2558 ตามลำดับ จนกระทั่งในปี 2560 มีรายได้การท่องเที่ยวเท่ากับ 2,470.7 พันล้านบาท การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของรายได้การท่องเที่ยวเกิดขึ้นทั้งในส่วนที่เป็นรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยและรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ

ตาราง 1 รายได้การท่องเที่ยวจำแนกตามผู้เยี่ยมเยือน

หน่วย: พันล้านบาท

ปี	รวม	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
2552	716.1	264.8	451.3
2553	904.4	402.6	501.8
2554	1,109.3	483.2	626.1
2555	1,349.8	588.9	760.9
2556	1,531.1	660.7	870.4
2557	1,605.7	703.7	902.0
2558	1,857.0	803.1	1,053.9
2559	2,155.2	882.2	1,273.0
2560	2,470.7	989.6	1,481.1

ที่มา: Ministry of Tourism and Sports (2018)

งานวิจัยนี้มุ่งประเด็นไปในส่วนของการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ตารางที่ 2 แสดงถึง จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย และจำนวนวันพักเฉลี่ย จะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 เช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก็มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ในทางตรงข้าม จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศกลับค่อนข้างที่จะคงที่ สุดท้ายจากองค์ประกอบทั้งสามทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Foreign Tourism Revenues) มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวส่งผลให้เศรษฐกิจไทยมีการ

ขยายตัวทั้งในระดับภาพรวมและระดับสาขาการผลิต (Chaivichayachat, 2016, pp. 3945-3951; Chaivichayachath 2018, p. 99)

งานวิจัยจำนวนมากที่ทำการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น Song and Witt (2006, pp. 219-223) Song and Li (2008, pp. 203-220) Paudyal (2012, pp. 56-60) Chaivichayachat (2015, p. 95) และ Chaivichayachat (2017, p. 316) มีการใช้แนวคิดเกี่ยวกับการหาอรรถประโยชน์สูงสุด (Maximized Utility) ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งจะประกอบด้วยตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ เช่น รายได้ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ราคาการท่องเที่ยว อัตราแลกเปลี่ยน และราคา

การท่องเที่ยวของประเทศคู่แข่ง เป็นต้น เช่นเดียวกับงานที่ศึกษาเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวของไทยในงานของ Song, Witt and Li (2003, p. 367) และ Untong and Kansa-Ard (2011, p. 9) ที่อาศัยตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวไทย เช่น ราคาการท่องเที่ยว รายได้ของนักท่องเที่ยว และอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยข้างต้น ก็ยังไม่ได้มีกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และโครงสร้างของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของไทย โดยการ

ประยุกต์จากวิธีการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานของ Ang (2004, pp. 1136-1137) และ Ang and Liu (2001, pp. 541-542) ที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย ผลการศึกษาซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และเมื่อทราบถึงแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวแล้วก็จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนหรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวในส่วนของการรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อไป

ตาราง 2 จำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย และ จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	จำนวนวันพักเฉลี่ย
	(คน)	(บาท/คน/วัน)	(วัน)
2552	22,536,799	3,839.25	5.15
2553	28,470,496	3,966.80	4.37
2554	35,876,575	4,022.06	4.28
2555	41,702,108	4,152.20	4.34
2556	47,719,169	4,314.32	4.17
2557	48,506,419	4,428.25	4.13
2558	52,350,068	4,808.71	4.10
2559	54,418,833	5,262.22	4.36
2560	58,623,503	5,683.80	4.36

ที่มา: Ministry of Tourism and Sports (2018)

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

เพื่อคำนวณแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทย โดยการประยุกต์จากวิธีการแยกองค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานของ Ang (2004, pp. 1136-1137) และ Ang and Liu (2001, pp. 541-542)

วิธีการศึกษา (Methods)

การศึกษาเพื่อให้ทราบถึงแหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศของไทยจะเป็นการประยุกต์วิธีการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานของ Ang (2004, pp. 1136-1137) และ Ang and Liu (2001, pp. 541-542) เป็นการแยกองค์ประกอบของ

การเปลี่ยนแปลงในตัวแปรมวลรวมที่สนใจว่าได้รับอิทธิพลจากตัวแปรก่อนหน้าเป็นสัดส่วนเท่าใด เป็นวิธีที่มีการนำไปใช้เพื่อการศึกษาการแยกองค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับ การแยกองค์ประกอบด้วยวิธีนี้จะแสดงให้เห็นถึงผลของการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบที่มีผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยว

อาศัยการจำแนกส่วนของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติตามวิธีของ Index Decomposition Analysis (IDA) จะแบ่งรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศออกเป็น 3 ส่วน คือ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ สัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายต่อครั้งสำหรับการท่องเที่ยว หรือ

$$R = \sum_{i=1}^n R_i = \sum_{i=1}^n N \frac{N_i}{N} \frac{R_i}{N_i} = \sum_{i=1}^n N S_i E_i$$

โดยที่

R คือ รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

R_i คือ รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจากประเทศที่ i

N คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศทั้งหมด

N_i คือ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากประเทศที่ i

S_i คือ สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศที่ i เทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศทั้งหมด

$(S_i = N_i / N)$ เรียกว่า ผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง (Structural Effect) E_i คือ ค่าใช้จ่ายของการท่องเที่ยวต่อครั้งของนักท่องเที่ยวจากประเทศที่ i ($E_i = R_i / N_i$) เรียกว่า ผลของการใช้จ่าย (Expenditure Effect) และ i คือ ประเทศของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (dR_t) ระหว่าง 2 จุดเวลาเขียนได้ ดังนี้

$$dR_t = R_t - R_0$$

โดยที่

R_t คือ รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ณ ปีที่ t

R_0 คือ รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ณ ปี อ้างอิง

อาศัยการแยกส่วนแบบ Additive (Additive Decomposition) จะทำให้ผลต่างของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ตามวิธีการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานของ Ang (2004, pp. 1136-1137) และ Ang and Liu (2001, pp. 541-542) ดังนี้

$$\begin{aligned} dR_t &= R_t - R_0 \\ &= dR_{num} + dR_{exp} + dR_{str} \end{aligned}$$

โดยที่

dR_{num} คือ การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เรียกว่า ผลของจำนวนนักท่องเที่ยว (Tourist Effect)

dR_{exp} คือ การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยว เรียกว่า ผลของค่าใช้จ่าย (Expenditure Effect)

dR_{str} คือ การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งที่แตกต่างกัน เรียกว่า ผลของโครงสร้างนักท่องเที่ยว (Structural Effect)

ค่าขององค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน คำนวณได้จากการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงแบบ Additive ได้ดังนี้

$$dR_{num} = \sum_{i=1}^n \frac{R_{i,t} - R_{i,0}}{\ln R_{i,t} - \ln R_{i,0}} \ln \left[\frac{R_{i,t}}{R_{i,0}} \right]$$

$$dR_{exp} = \sum_{i=1}^n \frac{R_{i,t} - R_{i,0}}{\ln R_{i,t} - \ln R_{i,0}} \ln \left[\frac{E_{i,t}}{E_{i,0}} \right]$$

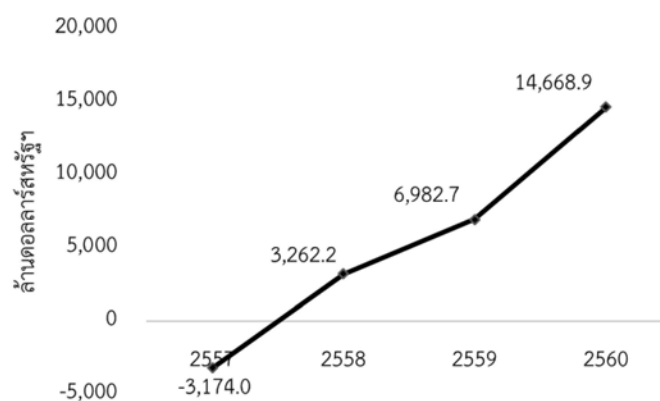
$$dR_{str} = \sum_{i=1}^n \frac{R_{i,t} - R_{i,0}}{\ln R_{i,t} - \ln R_{i,0}} \ln \left[\frac{S_{i,t}}{S_{i,0}} \right]$$

โดยที่ $R_{i,0}$, $E_{i,0}$, และ $S_{i,0}$ คือ รายได้การ
ท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และ สัดส่วนนักท่องเที่ยว
จากประเทศที่ i ณ ปีอ้างอิง

บทความวิจัยนี้จะใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี 2556-
2560 ที่รวบรวมจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
และสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นข้อมูลของรายได้
การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ค่าใช้จ่าย
ต่อครั้ง และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนก
เป็นรายประเทศรวมทั้งสิ้น 55 ประเทศ ในการแยก
องค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยว
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศตามสมการข้างต้น

ผลการศึกษา (Results)

ในส่วนนี้แสดงผลการศึกษาการแยก
องค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยว
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยใช้ปี 2556 เป็นปี
อ้างอิง ภาพ 1 แสดงการเปลี่ยนแปลงรายได้การ
ท่องเที่ยว พบว่า ในปี 2557 มีรายได้การท่องเที่ยว
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงจากปี 2556
เท่ากับ 3,174.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากนั้นใน
ปี 2558-2560 รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว
ต่างประเทศมีการเพิ่มขึ้นเทียบกับปี 2556 ทุกปี
ในปี 2558 รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว
ต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปี 2556 เท่ากับ 3,262.2
ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปีอ้างอิง
6,982.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สุดท้ายปี 2560 รายได้
การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น
จากปี 2556 เท่ากับ 14,668.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
จากการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจาก
นักท่องเที่ยวต่างประเทศเห็นได้ว่า มีแนวโน้มที่
เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงเวลาเพียง 4 ปี มีรายได้
เพิ่มมากขึ้นถึง 14,668.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ภาพ 1 ความแตกต่างของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเทียบกับปี 2556

อาศัยการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลง
รายได้การท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ
การเปลี่ยนรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว
ต่างประเทศจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว
(dR_{num}), การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจาก
นักท่องเที่ยวต่างประเทศจากการเปลี่ยนแปลง
ค่าใช้จ่ายต่อครั้งของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

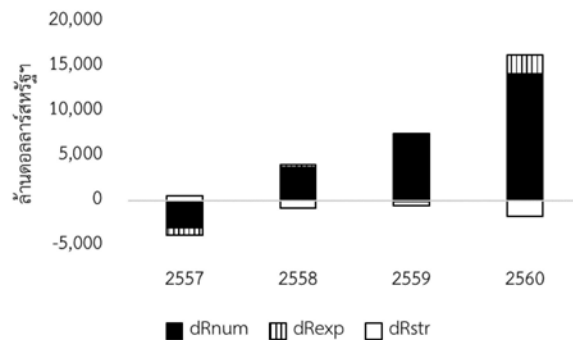
(dR_{exp}), และการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยว
จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (dR_{str})

ตาราง 3 และ ภาพ 2 แสดงถึงแหล่งที่มาของ
การเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว
ต่างประเทศเมื่อเทียบกับปี 2556 พบว่า การลดลง
ของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ในปี 2557 เท่ากับ 3,174 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (dR_{num}) ในปี 2557 เทียบกับปี 2556 เท่ากับ -2,965.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของการท่องเที่ยว (dR_{exp}) มีผลให้รายได้การท่องเที่ยวในปี 2557 ลดลงจากปี 2556

เท่ากับ -822.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สุดท้ายการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในปี 2557 (dR_{str}) ทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น 613.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ภาพ 2 การแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เทียบกับปี 2556

ตาราง 3 การแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เทียบกับปี 2556

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

	2557	2558	2558	2560
dR	-3,174.0	3,262.2	6,982.7	14,668.9
dRnum	-2,965.2	3,791.3	7,514.5	14,243.3
dRexp	-822.4	223.3	-17.2	2,099.7
dRstr	613.6	-752.4	-514.6	-1,674.2

จากผลการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในปี 2557 เทียบกับปี 2556 จะพบว่า การลดลงของรายได้การท่องเที่ยวในปีนี้เกิดขึ้นจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการลดลงของค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เห็นได้จากตาราง 4 และตาราง 5 ในปี 2557 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลง 1.74 ล้านคน นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศลดลงในเกือบทุกประเทศจะมีเพียงแต่นักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ลาว ยุโรป ละตินอเมริกา เอเชียใต้ และแอฟริกา ที่คงที่หรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในด้านของค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของการท่องเที่ยวที่มีส่วนทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงนั้น จากตาราง 6 และตาราง 7

จะเห็นได้ว่า ในปี 2557 ค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงเมื่อเทียบกับปี 2556 เกือบทุกประเทศ ยกเว้นเพียงนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากประเทศจีน และตะวันออกกลาง ที่มีค่าใช้จ่ายต่อการครั้งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ระบุว่า การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อการครั้งสูง คือ ยุโรป ทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น (ตาราง 8 และตาราง 9) สำหรับการลดลงของรายได้การท่องเที่ยวในปี 2557 เทียบกับปี 2556 สรุปได้ว่า การลดลงของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และการลดลงของค่าใช้จ่ายต่อการครั้งของนักท่องเที่ยว เป็นสาเหตุทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2557 ลดลง

ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจากยุโรปที่มีค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวต่อครั้งมีผลทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น

สำหรับการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวของปี 2558-2560 เทียบกับปี 2556 ที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ในทุกปี ผลจากการแยกองค์ประกอบการเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จากภาพ 2 และตาราง 3 พบว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2558 เทียบกับปี 2556 เท่ากับ 3,262.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสาเหตุจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เท่ากับ 3,791.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เห็นได้จากปี 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 เท่ากับ 3.38 ล้านคน (ตาราง 4 และตาราง 5) เช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อครั้งของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีส่วนทำให้รายได้ การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีส่วนทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปี 2556 เท่ากับ 223.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูงไปเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำ มีผลให้รายได้ การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลง 752.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เห็นได้จากมีการลดลงของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป ที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูงเปลี่ยนเป็นการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยวต่ำกว่าประเทศ ทั้งสาม (ตาราง 8 และตาราง 9)

การเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศปี 2559 เทียบกับปี 2556 เท่ากับ 6,982.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั้น มีสาเหตุจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ คิดเป็น 7,514.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากในปี 2559 มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปี 2556 เท่ากับ 5.98 ล้านคน (ตาราง 4 และตาราง 5) ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และการเปลี่ยนโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ มีผลให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลง

จากปี 2556 โดยในปี 2559 นักท่องเที่ยวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายต่อครั้งลดลงจากปี 2556 เท่ากับ 17.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศนั้นจะเป็นการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำแทนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูง มีผลให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงเท่ากับ 514.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เห็นได้จากในปี 2559 มีการลดลงของนักท่องเที่ยวจากรัสเซีย ยุโรป ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ที่เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูง และมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำ คือ จีน และลาว (ตาราง 8 และตาราง 9)

สำหรับการเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2560 ที่มีการเพิ่มขึ้นจากปี 2556 เท่ากับ 14,668.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั้น เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ คิดเป็น 14,243.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในส่วนของค่าใช้จ่ายต่อครั้งมีส่วนให้รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2,099.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปี นี้ ซึ่งสอดคล้องกับตาราง 6 และตาราง 7 ที่แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศส่วนมากมีการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อครั้งแม้ว่าในประเทศจะมีการลดลงของรายจ่ายต่อครั้งแต่ก็มีการลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในปี 2560 ทำให้รายได้การท่องเที่ยวลดลง 1,674.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากในปี 2560 นักท่องเที่ยวต่างประเทศในทุกประเทศมีจำนวนที่ลดลงจากปี 2556 จะมีเพียงนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนเพียงประเทศเดียวที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น (ตาราง 8 และตาราง 9) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การลดลงของนักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูงถูกทดแทนด้วยนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและลาวที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำกว่า

ผลจากการแยกองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สรุปได้ดังตาราง 10 คือ การเปลี่ยนแปลงของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว

ต่างประเทศมีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นสำคัญโดยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นก็จะมีรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น และมีรายได้ลดลงเมื่อมีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง แต่การเปลี่ยนแปลงของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศจะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงข้ามกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยว

ต่างประเทศ ในขณะที่ การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้งมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ที่ไม่แน่นอน และมีอิทธิพลน้อย กล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้การท่องเที่ยวเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศหรือการเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

ตาราง 4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	4.61	4.63	7.98	8.82	9.85
มาเลเซีย	3.03	2.60	3.41	3.51	3.49
รัสเซีย	1.75	1.60	0.88	1.09	1.34
ญี่ปุ่น	1.52	1.25	1.35	1.42	1.53
เกาหลีใต้	1.29	1.11	1.36	1.45	1.70
สิงคโปร์	1.07	0.96	1.07	1.16	1.26
อินเดีย	1.03	0.91	1.04	1.08	1.28
ลาว	0.98	1.06	1.23	1.41	1.69
ออสเตรเลีย	0.91	0.84	0.82	0.81	0.84
สหรัฐอเมริกา	0.79	0.73	0.83	0.94	1.01
เอเชียตะวันออก	3.60	3.14	3.69	4.09	4.65
ยุโรป	4.41	4.43	4.60	4.92	4.98
อื่นๆ	1.57	1.54	1.67	1.83	1.98
รวม	26.55	24.81	29.92	32.53	35.59

ตาราง 5 การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ล้านคนเทียบกับปี 2556

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	-	0.02	3.37	4.21	5.24
มาเลเซีย	-	-0.43	0.38	0.48	0.46
รัสเซีย	-	-0.15	-0.87	-0.66	-0.41
ญี่ปุ่น	-	-0.26	-0.17	-0.10	0.01
เกาหลีใต้	-	-0.18	0.07	0.16	0.41
สิงคโปร์	-	-0.11	0.01	0.10	0.19
อินเดีย	-	-0.12	0.01	0.05	0.25
ลาว	-	0.08	0.25	0.43	0.71
ออสเตรเลีย	-	-0.07	-0.09	-0.09	-0.07
สหรัฐอเมริกา	-	-0.05	0.04	0.15	0.22
เอเชียตะวันออก	-	-0.45	0.09	0.49	1.05
ยุโรป	-	0.02	0.19	0.51	0.57
อื่นๆ	-	-0.04	0.10	0.26	0.41
รวม	-	-1.74	3.38	5.98	9.05

ตาราง 6 ค่าใช้จ่ายต่อครั้งของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

ดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	1,333.6	1,333.8	1,421.9	1,470.6	1,558.1
มาเลเซีย	752.3	721.8	739.1	722.2	804.8
รัสเซีย	2,283.5	2,173.3	2,286.1	2,128.4	2,256.6
ญี่ปุ่น	1,239.4	1,190.9	1,221.0	1,215.4	1,287.7
เกาหลีใต้	1,251.4	1,209.1	1,221.1	1,237.6	1,309.7
สิงคโปร์	947.0	934.0	1,003.3	975.1	1,017.2
อินเดีย	1,279.2	1,272.5	1,304.8	1,207.6	1,258.4
ลาว	708.0	686.7	721.4	750.9	872.6
ออสเตรเลีย	2,318.5	2,240.6	2,353.3	2,213.5	2,314.1
สหรัฐอเมริกา	2,245.9	2,186.5	1,961.9	2,025.4	2,174.3
เอเชียตะวันออกเฉียง	1,050.1	1,028.1	1,023.6	1,007.8	1,091.8
ยุโรป	2,203.6	2,116.6	2,072.8	2,021.3	2,134.7
อื่นๆ	1,867.2	1,836.1	1,873.5	1,928.5	2,129.4

ตาราง 7 การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายต่อครั้งของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

ดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	-	0.2	88.3	137.0	224.5
มาเลเซีย	-	-30.4	-13.2	-30.1	52.5
รัสเซีย	-	-110.1	2.7	-155.1	-26.9
ญี่ปุ่น	-	-48.5	-18.4	-24.0	48.3
เกาหลีใต้	-	-42.3	-30.3	-13.8	58.3
สิงคโปร์	-	-13.1	56.3	28.1	70.1
อินเดีย	-	-6.6	25.6	-71.6	-20.8
ลาว	-	-21.3	13.4	42.9	164.5
ออสเตรเลีย	-	-77.9	34.8	-105.0	-4.4
สหรัฐอเมริกา	-	-59.4	-284.0	-220.5	-71.6
เอเชียตะวันออกเฉียง	-	-22.0	-26.5	-42.3	41.7
ยุโรป	-	-87.0	-130.8	-182.3	-68.9
อื่นๆ	-	-31.2	6.2	61.2	262.2

ตาราง 8 โครงสร้างนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

ร้อยละ

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	17.4	18.7	26.7	27.1	27.7
มาเลเซีย	11.4	10.5	11.4	10.8	9.8
รัสเซีย	6.6	6.4	2.9	3.3	3.8
ญี่ปุ่น	5.7	5.1	4.5	4.4	4.3
เกาหลีใต้	4.9	4.5	4.5	4.5	4.8
สิงคโปร์	4.0	3.9	3.6	3.6	3.5
อินเดีย	3.9	3.7	3.5	3.3	3.6
ลาว	3.7	4.3	4.1	4.3	4.8
ออสเตรเลีย	3.4	3.4	2.7	2.5	2.4
สหรัฐอเมริกา	3.0	3.0	2.8	2.9	2.8
เอเชียตะวันออกเฉียง	13.5	12.7	12.3	12.6	13.1
ยุโรป	16.6	17.9	15.4	15.1	14.0
อื่นๆ	5.9	6.2	5.6	5.6	5.6
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตาราง 9 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

ร้อยละเทียบกับปี 2556

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	2560
จีน	-	1.31	9.31	9.75	10.30
มาเลเซีย	-	-0.92	-0.03	-0.64	-1.60
รัสเซีย	-	-0.14	-3.65	-3.24	-2.81
ญี่ปุ่น	-	-0.65	-1.20	-1.35	-1.42
เกาหลีใต้	-	-0.40	-0.33	-0.41	-0.10
สิงคโปร์	-	-0.15	-0.43	-0.44	-0.48
อินเดีย	-	-0.22	-0.40	-0.56	-0.27
ลาว	-	0.58	0.40	0.64	1.05
ออสเตรเลีย	-	-0.04	-0.69	-0.91	-1.06
สหรัฐอเมริกา	-	-0.01	-0.21	-0.09	-0.14
เอเชียตะวันออกเฉียง	-	-0.88	-1.21	-0.98	-0.48
ยุโรป	-	1.25	-1.24	-1.48	-2.61
อื่นๆ	-	0.27	-0.34	-0.29	-0.36

**ตาราง 10 ผลการแยกองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
เทียบกับปี 2556**

ปี	การเปลี่ยนแปลง			
	รวม	จำนวนนักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง	โครงสร้างนักท่องเที่ยว ต่างประเทศ
2557	ลดลง	ลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น
2558	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง
2559	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ลดลง
2560	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

การประยุกต์วิธีการแยกส่วนการเปลี่ยนแปลงแบบ Additive ตาม Index Composition Analysis เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในช่วงปี 2556 ถึงปี 2560 แหล่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้ง และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ผลการศึกษาเป็นข้อค้นพบจากวิธีการทางสถิติที่ยังไม่เคยปรากฏในงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวมาก่อน พบว่า การเปลี่ยนแปลง (เพิ่มขึ้นหรือลดลง) ของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานของ Song and Wiit (2003, pp.119-123) ที่มีข้อสรุปว่า จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว ผลจากการศึกษายังพบว่า การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายต่อครั้งมีส่วนทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นส่วนที่ทำให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูง เช่น ยุโรป และรัสเซีย ไปเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่าย

ต่อครั้งต่ำกว่า เช่น จีน และ ลาว จึงทำให้ผลของการเปลี่ยนแปลงในส่วนนี้ส่งผลให้รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลง ผลการศึกษา สรุป ได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่อครั้งต่ำเป็นหลัก และมีการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อครั้งเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ผลการศึกษาทำให้เกิดแนวทางเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้ ดังนี้ (1) ผลจากการที่รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกิดขึ้นจากเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จึงทำให้รายได้การท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวต่อการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวที่อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่คาดฝันจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ภาวะอากาศ อุบัติเหตุ หรือ ภาวะทางการเมือง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงควรมีมาตรการที่มีเป้าหมายในการป้องกันการลดลงอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากเหตุการณ์ไม่คาดฝันต่าง ๆ (2) ผลจากการที่ค่าใช้จ่ายต่อการท่องเที่ยวค่อนข้างคงที่ จึงควรมีมาตรการทางการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เช่น การวางแผนการตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น และ (3) ผลจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายสูงไปเป็นนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่ำ

จึงควรมีมาตรการเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวกลุ่มที่มี
การใช้จ่ายต่อครั้งสูง ให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน
ประเทศไทยเพิ่มขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
การท่องเที่ยวด้านอาหาร การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัส
วัฒนธรรม และ การท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมทางกีฬา

เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้การ
ท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศต้องพึงพา
จำนวนนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว อันจะนำมาซึ่ง
ความยั่งยืนของการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยว
ต่อไป

บรรณานุกรม (Bibliography)

- Ang, B. W. and Liu, F. L. (2001). A new energy decomposition method: Perfect in decomposition and consistent in aggregation. **Energy Policy**, 26(6), 537-548.
- Ang, B. W. (2004). Decomposition analysis for policymaking in energy: Which is the preferred method?. **Energy Policy**, 32(9), 1131-1139.
- Chaivichayachat, B. (2015). The impacts of changing in macroeconomic factors on foreign tourism revenue and sectoral output in Thailand. **International Journal of Business and Management Study**, 2(1), 95-96.
- Chaivichayachat, B. (2016). Policy promoting tourism, foreign tourism revenue and economic growth in Thailand: Causality and response patterns. **International Journal of Applied Business and Economic Research**, 14(6), 3937-3957.
- Chaivichayachat, B. (2017). Demand for Thai tourism by major countries: Determinants and stochastic simulation. **International Journal of Economic Research**, 14(6), 313-321.
- Chaivichayachat, B. (2018). Evaluation of policy promoting tourism in Thailand. **Journal of Thai Hospitality and Tourism**, 13(2), 91-106.
- Ministry of Tourism and Sports. (2018). **Tourism statistics**. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Paudyal, S. (2012). Does tourism really matter for economic growth? Evidence from Nepal. **NRB Economic Review**, 24(1), 48-66.
- Song, H. and Li, G. (2008). Tourism demand modelling and forecasting-A review of recent research. **Tourism Management**, 29(2), 203-220.
- Song, H., Witt, S. F. and Li, G. (2003). Modelling and forecasting the demand for Thai tourism. **Tourism Economics**, 9(4), 363-387.
- Song, H. and Witt, S. F. (2006). Forecasting international tourist flows to Macau. **Tourism Management**, 27(2), 214-224.
- Untong, A. and Kansa-Ard, M. (2011). An analysis of Thailand's long-run tourism demand. **Thammasat Economic Journal**, 29(2), 1-34.